

חל-אביב.

דוב הפליג היום ללונדון באווירון. נחתי לו  
חומר בשביל משה לאסריקה.

לסיה וליבינשטיין באו שוב להאיץ הקמת ארגון  
להגנה אנטי-אווירית. יש מומחים בארץ לתעשיית מסכות גז,  
ואין הדבר חסר אלא התחייבות לקנות המסכות. לסיה לא  
הסתפק בחשובתי שלפי שעה אין אינסטנציה מהאימה לכך, ובקשי  
רב השלים את מענתי שאין תפקידו לעשות לי תעמולה.

יוחנן הביא לי קופת הקשיים והצרות שלו.  
אליהו מוסיף לפעול בלי דעת המרכז - בשעה שהמדורה אינה  
זקוקה לשמן נוסף גם בלאו הכי.  
הגוש הימני יושב אמש עד שתיים בלילה - רוקח  
מאיים בביטול כופר הישוב אם החלטות ההנהלה תצאנה לפועל.

שיחה ארוכה בעניין זה עם גפן וסיטרוב.

6 מאי

ח"א.

בבוקר כינוס של חברים בחדרי, שנקראו ע"י מזכירות  
האיחוד, להחגיגים להפצת השקל בגולה. החברים נענו: קפלנסקי,  
הפס, שוואל פרידמן ועוד התנדבו לצאת.

בהורמנות זו דרש סמני קפלנסקי 500 לא"י לרכישת  
ספינת המפרשים שנדב וליגמן לביח-ספר היסי. שויה של הספינה  
כ-4,000 - 3 לא"י. יש לציידה במסור, שי קלה כאלף לא"י.  
הנחתה לארץ תעלה כ-500 לא"י. תבטחתי לחשיג לו 160 לא"י.

את"צ בא אצלי ספיר ספ"ח. חשבתי שהוא רוצה  
לשוחח אתי על המצב הפוליטי. הוא עורר שאלת העבודה במושבנות -  
במשק הפרדסנות, ושמעתי ממנו הפעם דברים של טקס הדורשים עצה  
וחושיה.

הפעם העסיקה הפרדסנות 100% עבודה עברית, הנסיון  
נכשל מבחינה מסקית, ארגונית ומקצועית. מספר הפועלים הדרוש  
לקסיף הוא פי שלושה מהמספר הדרוש בקיץ. הקסיף חלוי במזג  
האוויר ובחוסר בוא האניה. הכמות הגדולה הדרושה כדחיפות -  
אינה בנמצא. הפועל הקירוני המועבר בקושי למושבנה לא יסכון  
לעבודה. תוצרתו קטנה וגרועה. אינו רואה בעבודה זו קביעות.  
הפועל הטוב - סבני המושבה ומעובדי משק - בוחר עבודה סיוחסת  
המסתלסת בשכר גבוה. האכר רודף אחרי הפועל ומשלם שכר למעלה  
סיכלחו - או ספגר בקסיף ובעבודות אחרות. למערך לא יצלחו  
רוב הפועלים. ברוב העבודות עובדים סירונים, ומתחלפים במהירות.  
כל פועל שואף לעבודה בנין או עבודה "דקה".

הרכב הישוב היהודי אין בכוחו לפתור שאלת העבודה  
העונתית. משק הפרדסנות זקוק לישוב אכרי למחצה, שיחפנה לעבודה  
זו בשעת העוני. משקי הפועלים שבמושבנה וסביבתה, אינם פוחרים

השאלה, כי משקם אף הוא משק פרדסים, ובעונה הבוערת - "בוערים" גם הם. הקיר אין בכוחה לפחור השאלה. והפרדסן או שאינו כשיג הפועל בעתו, או שכשיג פועל טירון, משלם לו ביוקר ומקבל חוצרת נמוכה. הפועלים שישנם אינם קבועים, והנסיה היא להתרכז בענפים סיוחסים. בלי חכנית "כמלכתיה" שחקיף אח כל המשק לא תסחר השאלה. יש הכרת גם לחזויל שכר העבודה "המיוחסת" - בפקידות ובאריזה (ובהרכבה).

הצעתי לו להרצות על השאלה במסיבת אישי ההסת'.

הצרות הכלכליות, לדעתו, יסבכו סבך נוסף את היהסים הפוליטיים. האכרים נושאים. כשיופיע הספר הלבן תקום אולי התרגשות כללית. אבל מבלי שנוי יכודי ביהסים ובסדרי העבודה במשק חפוג ההחלטה והישוב יתפורר.

לפנות ערב בא אצלי רוקח (על-פי הזכנתי).

לאחר שסיפרתי לו על הסצב המדיני - שהספר הלבן כנראה יופיע בקרוב, והתוצאות הכרוכות בכך - שפך לפני את סרי שיחו. רבים מהחוגים האורחיים היו עוזרים לרוויזיוניסטים, אם כי אינם רוויזיוניסטים, אלא סחוך התנגדות לשמאל. כשנוסד "כופר הישוב" נשאת הרוויזיו. בהתברלותם, וכולם נצטרפו לכופר הישוב. היו רק סועטים שסרבו לשלם לכופר הישוב בטענה שהם רוויזיו. אם כי ידוע שאינם רוויזיו. הוא, רוקח, נתקף מאז ע"י הרוויזיו. כאיש שנמכר לשמאל. לא השגיח בואת. לאח"כ הוא וחבריו נתקפו גם ע"י חוגי הימין. כופר הישוב

בכל זאת הצליח. מה האיספורם בח"א בלבד מכנים חסד אלפים  
לא"י לחודש. ומהו הפרס שניתן להם? הסכסוכים נמשכים, וראיה -  
ענין חדרה, חל-סונד, הבוקר וכו'.

הוא חושש שהצבור לא יענה עכשיו.

אסרתי שאין לי כל חשש לגבי הצבור הרחב. הגלוי  
של החנדבות עממית ולכיבוד הישוב במפעל כופר הישוב היה מקין  
נס. ואני בטוח ששם הישוב יחבק - ייענה. לא הצבור במקומותיו -  
אלא עשרה עשרים אנשים בצמרת עלולים לרופף את כשרון-יכלתו  
של הישוב. ואם עשרה - עשרים אנשים אלה יעבדו יחד, מתוך  
אמונה הדדית וכבוד הדדי - לא יפגר הישוב ולא יקפון ידו.  
אולי היה כדאי לסדר ליגה של ראשי הישוב לבירור היחסים ולטיחות  
על עניני היום - ליצור הבנה הדדית.

רוקח אמר שהוא מוכן להזמין מספר אנשים ביום ה'  
הבא, כשאבוא שוב לח"א, לשיחה על הסבב. הוא ימציא לי הרשימה  
בעוד יום או יומים.

אסרתי שברצון רב אשתחף בשיחה כזו.

הלכתי לראות את הצגת הבכורה של "אוהל" - סדום  
(של לוויק). מציאות של ימינו במסגרת של חנך. יש מזהו  
מיעקב ורחל - ומשהו מבולשביזם אינטלקטואלי של לוויק.